

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

ÄTTIKSYRA 10-24 %

REACH-reg.nr: 01-2119475328-30

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Kemisk råvara.

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 020-99 60 00 Kemiakuten för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Eye Irrit. 2; H319

Skin Irrit. 2; H315

ORSAKAR ALLVARLIG ÖGONIRRITATION.
IRRITERAR HUDEN.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Irriterande på hud och ögon. Långvarig och upprepad kontakt med ättiksyraångor kan ge inflammation i näsa och hals och kronisk luftrörskatarr.

Fysikaliska och kemiska faror: Vid kontakt med metaller (t ex järn, zink men ej aluminium) kan vätgas bildas, vilket kan forma explosiv blandning tillsammans med luft.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Potentiella miljöeffekter: Ättiksyra är skadlig för vattenorganismer men är lättnedbrytbar och bioackumuleras ej i vattenmiljön. Större lokala utsläpp kan ha skadlig eller störande inverkan på miljön genom pH-förskjutning.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

VARNING

Faroangivelser:

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H315 Irriterar huden.

Skyddsangivelser:

P280 Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.
P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

2.3 Andra faror

Inga.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Ättiksyra
Koncentration: 10-24 vikt-%
CAS-nr: 64-19-7
EG-nr: 200-580-7
Indexnr: 607-002-00-6

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Vid inandning:

Flytta ut i friska luften och låt vila.

Vid hudkontakt:

Skölj med mycket vatten. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Ge genast ett par glas mjölk eller vatten om den skadade är vid fullt medvetande. Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Inandning: Inandning av ångor kan ge sveda i näsa och svalg, hosta och heshet.

Hudkontakt: Irritation.

Ögonkontakt: Stänk i ögonen ger smärta och irritation. Ångor verkar irriterande.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Pulver, koldioxid eller vatten i spridd stråle.

Olämpliga släckmedel:

Inga kända.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Vid ofullständig förbränning kan kolmonoxid bildas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Ordna med lämplig ventilation. Undvik kontakt med huden och ögonen. Inandas inte ångor och sprutdimma.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras. Vid otillräcklig ventilation bör mekanisk ventilation och punktutslug användas.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur).

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är ej brandfarlig.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Ingen information tillgänglig.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Ättiksyra 5 ppm, 13 mg/m³ (NGV)
10ppm, 25 mg/m³ (KGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2015:7)

DNEL:

Inhalation, långtidsexponering: 10 ppm
Dermalt, långtidsexponering: 10 mg/kg/dag

PNEC:

Sötvatten: 3.058 mg/l
Saltvatten: 0.3058 mg/l
Sediment (sötvatten): 11.36 mg/kg
Sediment (saltvatten): 1.136 mg/kg
Jord: 0.478 mg/kg
Reningsverk: 85 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Helmask med filter A eller andningsapparat skall användas vid otillräcklig ventilation.

Handskydd: > 8 timmars genombrottstid: 4H, Barricade, Responer, > 4 timmars genombrottstid: Butylgummi, Teflon, PVA, Trelchem HPS, < 1 timmes genombrottstid: Latex, Neopren, Nitrilgummi, Polyeten, PVC, Viton, Saranex, Chemrel.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder (långa ärmar och ben), gummistövlar. Byxbenen skall vara utanpå stövlarna.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Starkt stickande
<i>Lukttröskel:</i>	10 ppm
<i>pH-värde:</i>	pKa: 4.8 (25 °C)
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	16.6 °C
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	117.9 °C
<i>Flampunkt:</i>	39 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Brandfarlig
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	4-19.9 vol-%
<i>Ångtryck:</i>	2.08 kPa (25 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	2.1
<i>Relativ densitet:</i>	1.045 g/ml (25 °C)
<i>Löslighet:</i>	602.9 g/l (25 °C)
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Log Kow: -0.17 (20 °C)
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	463 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	1.056 mPas
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Bildning av explosiv luftblandning är möjlig.
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ej oxiderande

(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Reagerar under kraftig värmeutveckling med alkali, aminer, svavelsyra och explosionsartat med starka oxidationsmedel som kromoxid, salpetersyra och väteperoxid.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Värme eller andra antändningskällor.

10.5 Oförenliga material:

Undvik alkali, aminer, svavelsyra samt starka oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Kan sönderdelas vid brand under bildande av giftiga gaser (kolmonoxid).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD₅₀, oralt, råtta: 3 310 mg/kg

LD₅₀, dermal: Inga toxiska effekter förväntas under koncentrationer som leder till frätskada.

LC₅₀, inhal, råtta, 4 h: > 16 000 ppm

Kronisk oral effekt: NOAEL, råtta: 290 mg/ kg/ dag (8 veckor)

Kronisk dermal effekt: NOAEL, mus: 30 mg/ djur/ 1-3 ggr i veckan (32 veckor)

Kronisk dermal effekt: LOAEL, mus: 10 mg/ djur/ 1-3 ggr i veckan (32 veckor)

(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)

Inandning: Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, heshet.

Irritation och frätning:

Inandning: Kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, heshet.

Hud: Irriterande.

Ögon: Orsakar allvarlig ögonirritation.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Ingen cancerogenitet påvisad.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen påvisad toxicitet.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen påvisad toxicitet.

Fara vid aspiration:

Ingen klassificering för aspirationstoxicitet.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h: > 300.82 mg/l	(Art: Onchorhyncus mykiss)
EC50, daphnia, 48 h: > 300.82 mg/l	(Art: Daphnia magna)
EC50, alger, 72 h: > 300.82 mg/l	(Art: Skeletonema costatum)

Måttligt giftigt för vattenlevande organismer och låg giftighet för landlevande djur. Lättnedbrytbar och bioackumuleras ej i vattenmiljön. Större lokala utsläpp kan ha skadlig eller störande inverkan på miljön genom pH-förskjutning och ändrad osmotisk balans hos vattenlevande organismer.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

96 % nedbrutet efter 20 dagar (BOD).

Lättnedbrytbar i vatten.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

BCF: 3.16 (Fisk)

Log Kow: -0.17 (20 °C)

12.4 Rörligheten i jord:

Ingen tillgänglig information.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Orsakar sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

(Ovanstående information gäller för Ättiksyra 99 %)

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 20 01 14: Syror

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 2790

14.2 Officiell transportbenämning: Ättiksyralösning

14.3 Faroklass för transport: 8

14. TRANSPORTINFORMATION

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: Nej

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 80; Tunnelrestriktioner: (E)

IMDG: F-A, S-B

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:
Ingen information.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: En kemikaliesäkerhetsbedömning är framtagen.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2015:7 "Hygieniska gränsvärden"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 12-11-07

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 1, 2, 4, 7, 8, 15

Förklaring av faroangivelser i avsnitt 2:

H315 Irriterar huden.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.